अन्तर्हितात्मन् Bahuvr. m. (-त्मा) A name or epithet of Śiva, lit. 'of hidden mind'. E. अन्तर्हित and आत्मन्.

अन्तर्हृदय Tatpur. n. (-यम्) The interior of the heart. E. अन्तर् and हृदय.

अन्तलोप Tatpur. m. (-पः) (In Grammar.) The rejection or dropping of the final of a word. E. अन्त and लोप.

अन्तवचन Tatpur. n. (-नम्) The meaning of the word अन्त; e. g. a particle in such a sense. E. अन्त and वचन.

अन्तवत् I. m. f. n. (-वान्-वती-वत्) Finite, having a term or end, perishable. E. अन्त, taddh. aff. मतुप्.

II. ind. (In Grammar.) Like the end or final (of a word); e. g. एकः पूर्वपरयोरिति यो ऽयमेकादेशो विधीयते स पूर्वस्यान्तवद्भवति. E. अन्त, taddh. aff. वति.

अन्तवत्त्व n. (-त्त्वम्) Finiteness, perishableness; e. g. अन्तवत्त्वमसर्वज्ञता वा (scil. ईश्वरस्य). E. अन्तवत्, taddh. aff. त्व.

अन्तवद्भाव Tatpur. m. (-वः) (In Grammar.) The being like the end or final (of a word); e. g. खट्वाभिरित्यत्रान्तवद्भावाभावादतो भिस् ऐसिति न भवति. E. अन्तवत् II. and भाव.

अन्तवह्नि Tatpur. m. (-ह्निः) The fire that is to destroy the world. E. अन्त and वह्नि.

अन्तवासिन् Tatpur. The same as अन्तेवासिन् q. v. and comp. अन्तसद्. E. अन्त and वासिन्.

अन्तवेला Tatpur. f. (-ला) The time of death. E. अन्त and वेला.

अन्तशय्या Tatpur. f. (-य्या) [1]The place for burial or burning. [2]A bier. [3]Death. [4]A bed or mat on the ground. E. अन्त and शय्या.

अन्तश्चैतन्य Bahuvr. m. f. n. (-न्यः-न्या-न्यम्) The same as अन्तःसंज्ञ q. v. E. अन्तर् and चैतन्य.

अन्तसत्क्रिया Tatpur. f. (-या) The funeral honours or ceremonies. Comp. अन्त्यकर्मन्. E. अन्त and सत्क्रिया.

अन्तसद् Tatpur. m. (-द्) A pupil (lit. one who lives near sc. the Guru); comp. अन्तेवासिन् and अन्तिषद्; e. g. मृगास्तमुपासते गुरुमिवान्तसदः. E. अन्त and सद्.

अन्तस्ताप I. Tatpur. m. (-पः) Inward heat, burning pain.

II. Bahuvr. m. f. n. (-पः-पा-पम्) Burnt within, having inward heat or pain. E. अन्तर् and ताप.

अन्तस्तुषार Tatpur. or Bahuvr. m. f. n. (-रः-रा-रम्) Inward cold. E. अन्तर् and तुषार.

अन्तस्तोय Bahuvr. m. f. n. (-यः-या-यम्) Containing water. E. अन्तर् and तोय.

अन्तस्त्य n. (-स्त्यम्) Entrail, bowels (in the Veda also figurasively). E. अन्तर्, taddh. aff. त्यप्.

अन्तस्थ Tatpur. I. m. f. n. (-स्थः-स्था-स्थम्) Being, standing in the end. E. अन्त and स्थ.

II. 1. m. f. n., 2. m. plur. and 3. f. The same as अन्तःस्थ; the dropping of the Visarga being optional before स् followed by a hard consonant.

अन्तस्थीय m. f. n. (-यः-या-यम्) Referring, belonging to a semivowel &c.; see अन्तःस्था. E. अन्तस्थ II., taddh. aff. छ.

अन्तस्पथ Bahuvr. m. f. n. (-थः-था-थम्) (ved.) Being in hollows (of mountains), in abysses; an epithet of the Winds. E. अन्तर् and पथिन्, samás. aff. अ (the word is noticed by the Prátiśákhyas on account of its change of र् to स् before प).

अन्तस्वरित (In Grammar.) I. Tatpur. m. (-तः) The swarita (q. v.) accent on the last syllable. E. अन्त and स्वरित, scil. स्वर.

II. Bahuvr. n. (-तम्) A word which has the swarita accent on the last syllable. E. The same, scil. पद.

अन्तादि Dwandwa du. (-दी) End and beginning; also आद्यन्त. E. अन्त and आदि.

अन्तादिवत् ind. Like the end (of a preceding word) and the beginning (of a following one). E. अन्तादि, taddh. aff. वति.

अन्तावसायिन् m. (-यी) [1]A Cháńdála, a man of a Śúdra father and Bráhmańí mother. [2]A barber. [3]The name (probably a nickname) of a Muni. Comp. अन्त्यावसायिन्. E. अन्त and अवसायिन् (सो with अव, kŕit aff. णिनि) acc. to the native explanation 'because he has the business of finishing off the end sc. of the nails i. e. of paring them'; but more probably 'one who is engaged in the lowest (cf. अन्त IV. 1.) occupations'. This word is therefore not connected with अन्तेवासिन् q. v. An incorrect reading is अन्तावशायिन्.

अन्ति I. ind. Near, in the proximity of, before, in the presence of. E. According to the native etym. an abbreviation of अन्तिक; but more probably arising from a common origin with अन्त; see the Preface.

II. denom. parasm. (-न्तयति) To make an end of, to destroy. E. अन्त, denom. aff. णिच्.

III. f. (-न्तिः) (In theatrical language.) An elder sister. E. An abbrevation of अन्तिका.

अन्तिक I. 1. m. f. n. (-कः-का-कम्) Near, proximate. Comp. अन्त, अन्तर, अन्तम, अन्ति, अन्तिकतम, अन्तितम, अन्तिय, अन्त्य. — The words नेदीयस् and नेदिष्ठ are considered as the comparative and superl. of अन्तिक. — In the dramas जनान्तिकम् 'what is spoken apart to a person so that none else may hear' is opposed to स्वगतम् 'what is spoken to one's self'.

2. n. (-कम्) Vicinity, neighbourhood. [अन्तिकात् forms Tatpur. compounds with a following kŕit formation in क्त (i. e. with a past participle), e. g. अन्तिकादागत; — such a word being a compound, because it has but one accent —; अन्तिकम्, अन्तिकेन, अन्तिकात् and अन्तिके are, besides in their literal acceptations, used like prepositions with a noun following or preceding in the genit. or ablat.; e. g. अन्तिकं ग्रामस्य or ग्रामात् 'near a village'. The correctness of the restriction enjoined by some grammarians, not to combine the ablat. अन्तिकात् with a noun in the ablat., is denied by Patanjali and his comm.; comp. the instance s. v. दूर. — अन्तिकात् (lit. from the vicinity of) occurs also in the sense of 'from', much in the same manner as the ablat. सकाशात्; e. g. क्रीणीयाद्यस्त्वपत्यार्थं मातापित्रोर्यमन्तिकात्। स क्रीतकः &c.; or नापराध्नोद्दियं किंचिद्भ्रश्नत्यत्युरन्तिकात्. NB. Words like केशान्तिक, नासान्तिक, ग्रहणान्तिक, आमरणान्तिक, प्राणान्तिक are not compounds of केश, नासा &c. and अन्तिक, but deriv. with taddh. aff. ठन् of केशान्त, नासान्त &c.] E. अन्त or अन्ति, taddh. aff. ठन्.

II. f. (-का) A fire place, a furnace. Also अन्ती and अन्द्रिका. E. The native comm. derive it from अन्त्, kŕit aff. ण्वुल् 'because it connects with itself the cooking utensils'; but though a similar ellipsis is implied by its synon. अधिश्रयणी, the same notion might be obtained by connecting its etym. with that of अन्तिक.

III. f. (-का) The name of a plant (Echites scholaris), a decoction of which is used for one of the urinary diseases. E. Perhaps from अन्ति II., denom. of अन्त, kŕit aff.